

Schriftelijke vragen (RvO artikel 51)

Met dit formulier kunt u schriftelijke vragen indienen via de Statengriffie. De schriftelijke vragen dienen kort en duidelijk geformuleerd te zijn. De beantwoording van de schriftelijke vragen volgt binnen 30 dagen en wordt gedeeld met alle Provinciale Statenleden. Mocht de beantwoordingstermijn onverhoopt niet worden gehaald, dan wordt u hieronderbouwd over geïnformeerd en wordt aangegeven op welke termijn de vragen wel beantwoord zullen worden.

Datum

7 november 2025

Onderwerp

Veiligheid, cyber-risico's en externe controle-mogelijkheden bij inzet van elektrische Yutong-bussen

Deze vragen zijn opgesteld door David Bosch, commissielid

Inleiding van uw schriftelijke vragen en puntsgewijs uw schriftelijke vragen

De provincie kiest voor inzet van Yutong-bussen¹. Voor UtrechtNu! staat daarbij één ding voorop: publieke veiligheid en zeggenschap over onze eigen infrastructuur. Uit het buitenland komen signalen dat dergelijke bussen op afstand kunnen worden bediend of zelfs stilgezet. Zo schrijft FOCUS Online² dat „etwa 850 in Norwegen eingesetzte Elektrobusse aus China vollständig kontrolliert werden können“ (vrij vertaald: ongeveer 850 in Noorwegen ingezette elektrische bussen kunnen vanuit China volledig worden gecontroleerd).

Hetzelfde medium meldt ook dat de fabrikant „aus der Ferne auf die vollständigen Diagnosedaten des Busses zugreifen ...“ en „zum Beispiel die Fahrtüren öffnen oder schließen und sie sogar verriegeln“ (vertaling: op afstand volledige diagnosedata kan inzien ... en bijvoorbeeld de bestuurdersdeuren kan openen of sluiten en zelfs vergrendelen). Dat zijn geen theoretische zorgen, maar risico's met directe gevolgen voor reizigersveiligheid, dienstcontinuïteit en bestuurlijke regie. Bovendien dreigt een dure vendor-lock-in: afhankelijkheid van één fabrikant en diens (cloud)diensten, met ondoorzichtige datastromen. UtrechtNu! wil daarom heldere garanties, afdwingbare afspraken en een plan B als het misgaat.

Met het oog op de aanstaande inzet van Yutong-bussen vragen wij het college:

1. Kunt u garanderen dat niemand buiten onze eigen organisatie en/of Transdev of Keolis een Utrechtse bus op afstand kan stilzetten of besturen? Waar blijkt dat concreet uit? Indien voorgenoemde vervoerders hier onderzoek naar hebben gedaan, kunt u dat met de Staten delen?
2. Wie heeft de uiteindelijke controle over systemen in de bus en over de gegevens die de bussen versturen: de provincie/vervoerder, of ook de fabrikant?
3. Worden de bussen onafhankelijk gecontroleerd vóór de start én regelmatig daarna?
4. Is er een noodplan als bussen tegelijk uitvallen of worden gehackt? Wie neemt dan het besluit, hoe snel grijpen we in en blijft het OV rijden?
5. Spreekt u af dat incidenten en bijna-incidenten snel en openlijk aan de Staten worden gemeld, inclusief wat er is geleerd en verbeterd?
6. Hoe voorkomt u dat via onderaannemers (zoals data- of cloudpartijen) toch achterdeurtjes ontstaan?
7. Wie betaalt voor extra beveiliging en voor schade bij een incident: provincie, vervoerder of leverancier? Zijn verzekeringen en aansprakelijkheid goed geregeld?
8. Welke simkaarten zitten er in de Utrechtse bussen van Yutong? Het Noorse bedrijf vervoerdersbedrijf Ruter geeft aan dat de simkaarten weliswaar vervangen kunnen worden maar dat dan ook andere functionaliteiten zouden vervallen. Kunt u hierop reageren?
9. Bent u bereid de inzet tijdelijk te pauzeren of stap voor stap op te schalen als controles onvoldoende zijn, totdat de beveiliging aantoonbaar op orde is?

Indiener(s) en fractie

¹ <https://persportaal.anp.nl/artikel/76136d70-a587-4517-8fcc-dc4880a3394c/het-openbaar-vervoer-in-de-hele-provincie-utrecht-kleurt-u-ov-geel>

² https://www.focus.de/panorama/welt/norweger-stellen-fest-dass-china-850-ihrer-elektrobusse-fernsteuern-und-sogar-stoppen-kann_ba3c10a0-fa18-48a7-8f47-2670f49304c2.html

PROVINCIALE STATEN ■■ UTRECHT

Naam/namen

Sjors Nagtegaal, UtrechtNu!